

STEM
TEAM
igualtat sense etiquetes

<http://isonomia.uji.es/stem-team-igualtat-sense-etiquetes/>

JOC «QUI SOC...?»

Presentació

La guia que presentem a continuació té com a objectiu proporcionar una ferramenta coeducativa, que promoga la igualtat entre dones i homes, i elimine estereotips de gènere que afecten tant als estudis, a l'àmbit laboral, com a les relacions socials.

Coeducar significa educar des de la igualtat i la no discriminació a les persones, independentment del seu sexe, reconeixent els seus potencials i la seua individualitat. Per això la coeducació implica, entre altres coses, «oferir recursos que eliminen la desigualtat entre homes i dones, així com crear coneixement sobre algunes contribucions de dones que han sigut oblidades en la història».¹

Treballar en igualtat des de la infància és una ferramenta preventiva, que té la finalitat d'evitar que, quan els xiquets i xiquetes cresquen, tinguen actituds discriminatòries cap a altres persones, fomentant pensaments i actituds de diversitat, empatia i bons tractes cap a la resta de persones.

En la guia següent s'inclou una activitat lúdica que pretén l'aprenentatge a través d'una eina educativa alternativa, facilitant la seua posada en pràctica en l'àmbit educatiu i familiar. A més, s'inclouen recursos per a saber-ne més sobre el contingut de l'activitat i sobre altres relacionats amb la temàtica de la guia.

Crèdits:

Fundació Isonomia Universitat Jaume I.
Edifici ampliació biblioteca. Planta Baixa.
12071 Castelló de la Plana

Amb la col·laboració de:

¹Institut de la Dona, Ministeri d'Igualtat (2008): *Guía de Coeducación. Síntesis sobre la Educación para la Igualdad de Oportunidades entre Mujeres y Hombres*. Pàgina web: <http://www.inmujer.gob.es/observatorios/observIqualdad/estudiosInformes/docs/009-guia.pdf>

Índex

1. STEM TEAM. Igualtat sense Etiquetes	4
2. Joc «Qui soc...?»	6
2.1. Introducció	6
2.2. Instruccions	7
3. Per a saber més	9

STEM TEAM

Igualtat sense etiquetes

Les societats transmeten a les persones un model de relació i un sistema de valors a través del procés de socialització. En aquest, influeixen una sèrie d'agents com la família, les amistats, els mitjans de comunicació, l'escola, la religió, etc.

A través d'aquest procés, que dura pràcticament tota la vida però que té una major influència en els primers anys, les persones assimilen els elements culturals i socials que afavoreixen i garanteixen la seua adaptació i integració en la societat a la qual pertanyen. Aquest procés de socialització de les persones al model social, té com una de les seues claus principals la pertinença a un o altre sexe, normalitzant les seues creences, valors, cultura, actituds i aptituds diferents d'acord amb el sexe biològic (si es naix dona o home), que marquen expectatives de cara al futur, habilitats, prioritats en la vida, etc., que determinen la formació de la nostra identitat.

En aquest sentit, el paper del sistema educatiu -així com el de la família- és fonamental per a la transmissió de valors de respecte, tolerància i igualtat entre dones i homes. Per tant, existeix la necessitat d'educar amb perspectiva de gènere i de fer visible la diversitat, fomentant la importància d'una elecció acadèmica i professional allunyada d'estereotips de gènere, entre d'altres.

Així, es indispensable estimular les diferents opcions professionals tant a xiquets com a xiquetes, focalitzant l'atenció en la promoció de xiques que porten a terme activitats tradicionalment masculinitzades com són les STEM (ciència, tecnologia, enginyeria i matemàtiques en el seu acrònim anglès), i en la promoció de xics que porten a terme activitats tradicionalment feminitzades com són l'educació, la moda, les cures, etc.

Cal educar tenint en compte en tot moment que en funció del sexe (home o dona) la societat ens atorga uns papers (rols) i unes característiques (estereotips) diferents, als quals s'assignen un valor social asimètric. Per exemple, d'acord amb els processos de socialització, no es pot esperar que un xic es veja atret per treballar a un jardí d'infància i una xica a un taller mecànic; per tant, caldrà educar per a què tant l'un com l'altra vegem com a propi qualsevol camp professional. I ací entra la coeducació que té la finalitat d'educar en la pluralitat, la igualtat i la diversitat, garantint les diferències

personals (que no s'han de confondre amb les desigualtats de gènere), però donant sempre les mateixes oportunitats reals a xiquetes i xiquets per a gestionar el seu futur.

Segons l'informe de la UNESCO «Descifrar el código: la educación de las niñas y las mujeres en ciencias, tecnología, ingeniería y matemáticas (STEM)»,² només el 35% de l'estudiantat de carreres vinculades a les STEM són dones, de les quals només un 3% escullen realitzar estudis en l'àmbit de les TIC.³ Aquestes disparitats de gènere, fan que resulten necessàries respostes que permetisquen la participació de xiquetes i dones en l'àmbit de les STEM, eliminen prejudicis i estereotips.

Com estableix la Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes,⁴ l'educació inclou entre els seus fins i principis la coeducació i la igualtat efectiva entre dones i homes. A més, la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació,⁵ conté com a principis de l'educació, l'equitat i la igualtat de drets i oportunitats que ajuden a superar qualsevol tipus de discriminació, i valors que fomenten la igualtat efectiva d'homes i dones, entre d'altres.

Per a desmuntar aquests estereotips de gènere, des de la Fundació Isonomia es porten a terme projectes com «STEM Team. Igualtat sense etiquetes», que té com a objectiu visibilitzar les dones en aquells àmbits de la societat ocupats tradicionalment per homes, principalment en les àrees de la ciència, tecnologia, enginyeria i matemàtiques, i abordar els estereotips de les opcions educatives i professionals per promoure la igualtat de gènere en l'educació, la formació i l'orientació professional.

A través de tallers basats en la coeducació que promouen la igualtat de dones i homes en l'àmbit social, laboral i educatiu, es treballa amb la comunitat educativa de la província de Castelló, principalment l'alumnat de 6 a 16 anys i el seu professorat, fent extensibles algunes accions a poblacions que integren la Xarxa Isonomia de Municipis.

² UNESCO 2019. «Descifrar el código: la educación de las niñas y las mujeres en ciencias, tecnología, ingeniería y matemáticas (STEM)». Pàgina web: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000366649>

³ TIC: Tecnologies de la Informació i la Comunicació.

⁴ Disponible en: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-6115>

⁵ Modificada per la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa. Disponible en: <https://www.boe.es/buscar/pdf/2006/BOE-A-2006-7899-consolidado.pdf>

QUI SOC...?

INTRODUCCIÓ

Amb aquesta activitat lúdica, la Fundació Isonomia vol proporcionar un recurs lliure per a xiquets i xiquetes arran dels tallers que s'imparteixen en el marc del projecte «STEM TEAM. Igualtat sense etiquetes».

Un dels apartats del taller es dedica a les dones en les STEM (ciència, tecnologia, enginyeria i matemàtiques en el seu acrònim en anglès), per això, des d'aquest joc anomenat «Qui soc...?», es pretén que l'alumnat entre 6 i 16 anys conega la història d'algunes dones que han creat grans invents al llarg de la història. El món dels invents segueix vinculat a l'univers masculí fins al punt que quan pensem en qualsevol invent, quasi mai se'ns ocorren noms femenins. No obstant això, amb aquest joc, es mostren algunes de les inventores més simbòliques amb els seus invents tan importants, que no sols han millorat la nostra qualitat de vida i seguretat, sinó, també, la nostra la salut.

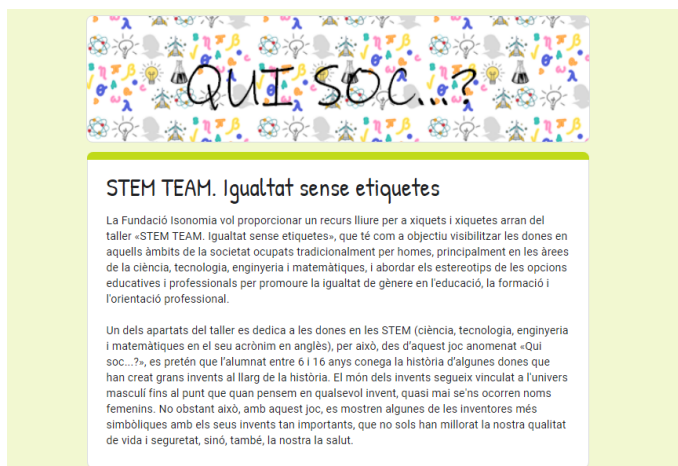
INSTRUCCIONS

Per accedir al joc, només s'han de seguir els passos següents:

1. Entrar a l'enllaç

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdu8fIEtCS2OinMQL9Vq85dngsPffjV3zDCVrmkf5zFsGXKEA/viewform?usp=sf_link

2. Una volta dins l'URL anterior, en la pàgina núm. 1, us trobareu una xicoteta introducció sobre el projecte «STEM TEAM. Igualtat sense etiquetes» i el joc «Qui soc...?».

Al final de la pàgina premeu «següent».

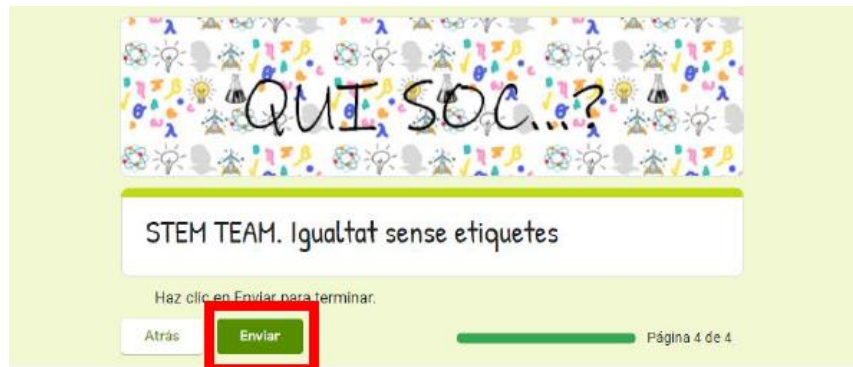
3. En la pantalla núm. 2 es troba l'inici del joc.

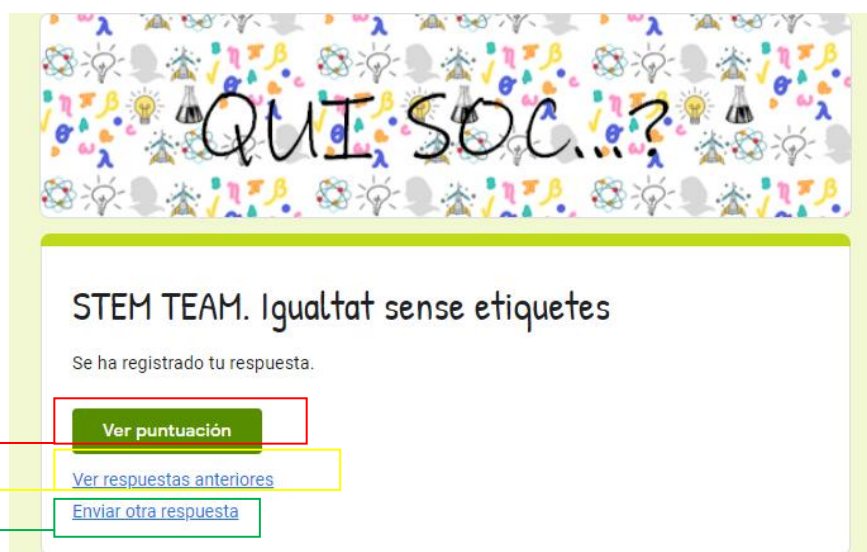
Conté 14 preguntes amb una resposta correcta cada una. Cada pregunta puntua 5 punts si s'encerta, amb un total de 70 punts si totes les qüestions es contesten bé.

Una volta contestades totes les qüestions, al final de la pàgina premeu «següent».

Es mostrarà la següent pantalla on heu de prémer «Envia»:

4. Una volta finalitzat i enviat el formulari, es mostrarà la següent pantalla amb 3 opcions diferents:

→ **«Mostra la puntuació»** → Mostra la puntuació total que s'ha obtingut en el joc. La màxima puntuació son 70 punts.

A més, es poden revisar les opcions encertades i les opcions errades, on apareixen comentaris amb recursos (video-contes, publicacions, etc.) sobre cadascuna de les inventores que es mostren al joc.

També es mostren altres recursos per a saber-ne⁶ més sobre aquestes i altres dones en la ciència. Aquest apartat apareix al final de la pàgina.

→ **«Consulta les respostes anteriors»** → Mostra quantes persones han respost cada qüestió del joc i el percentatge de l'opció que han elegit (opció 1, 2 o 3).

→ **«Enviar una altra resposta»** → S'inicia el joc des del principi.

⁶ Aquests recursos per a saber-ne més, també s'indiquen en aquesta guia.

Per a saber-ne més

Es pot trobar més informació sobre eixes i altres científiques i inventores en les següents pàgines web:

- Sèrie d'animació *La mujer en la ciencia*. Conté històries audiovisuals d'algunes dones científiques. Disponible en la pàgina web *Mujeres con Ciencia* (2019): <https://mujeresconciencia.com/2019/11/19/serie-de-animacion-la-mujer-en-la-ciencia/>
- «Guia pràctica per a les famílies. Coeducar també a casa», de la Fundació Isonomia. Entre altres, s'indiquen una llista de llibres de dones en la història i la ciència. Pots trobar-la a la pàgina web <http://isonomia.uji.es/wp-content/uploads/2018/09/PDF-Guia-families.-coeducar-tambe-a-casa.pdf>
- Àudio-vídeos de dones inspiradores i talentoses, silenciades per la història, en el canal de Youtube *Podcast Lila*: <https://www.youtube.com/channel/UCUe9r3Hnrmz44ZpVE8ycbUQ>
- Recopilatori de llibres dedicats a la dona en la ciència. Disponible en la pàgina web *Las librerías recomiendan*: <https://www.laslibreriasrecomiendan.com/recorrido-tematico/la-mujer-y-la-nina-en-la-ciencia-libros-para-celebrar-y-motivar/>

Material elaborat per Fundació Isonomia amb la col·laboració de Noelia Recatalà Lara.
Màster universitari en Igualtat i Gènere en l'Àmbit Públic i Privat – 13a edició

XARXA ISONOMIA DE MUNICIPIS

Aín	Albocàsser	Alcalà de Xivert-Alcossebre	L'Alcora	Alcudia de Veo	Almassora	Almedijar
Almenara	Ares del Maestrat	Argelita	Artana	Atzeneta del Maestrat	Ayódar	Bejís
Benàfer	Benafigos	Benassal	Benicàssim	Betxí	Borriana	Borriol
Cabanes	Canet lo Roig	Castellfort	Castelló de la Plana	Cintorres	Cirat	Cortes de Arenoso
Les Coves de Vinromà	Culla	Eslida	Espadilla	Fanzara	Figueroles	Forcall
Fuente la Reina	Fuentes de Ayódar	Geldo	Herbés	Jérica	La Llosa	Llucena
La Mata	Moncofar	Montanejos	Morella	La Morera	Nules	Orpesa
Peñíscola	Pina de Montalgrao	La Pobla Tornesa	Puebla de Arenoso	Ribesalbes	La Salzadella	Les Alqueries
San Rafael del Rio	Sant Joan de Moró	Sant Mateu	Santa Magdalena de Pulpis	La Serratella	La Serra d'en Galceran	Soneja
Sot de Ferrer	Teresa	Tirig	Todoella	Toga	El Toro	Torralba del Pinar
Torrechiva	La Torre d'en Besora	La Torre d'en Doménec	Traiguera	Vall d'Alba	Vall de Almonacid	La Vall d'Uixò
Vallat	Vallibona	Vilafamés	Vilafranca	Vilar de Canes	La Vilavella	Vilanova d'Alcolea
Villamalur	Villanueva de Viver	Villores	Vistabella del Maestrat	Viver	Xert	Zorita del Maestrazgo

PER A MÉS INFORMACIÓ I ASSESORAMENT
FUNDACIÓ ISONOMIA—UNIVERSITAT JAUME I

UNIVERSITAT JAUME I. Edifici ampliació biblioteca. Planta Baixa.
Av. Sos Baynat s/n. 12071 Castelló
Tel: 964 72 91 34 Fax: 96472 91 35
Correu electrònic: redes-iso@uji.es